

ОСНОВНО ЈАВНО ТУЖИЛАШТВО У ЗАЈЕЧАРУ

Трг Ослобођења 32, 19000 Зајечар

На основу члана 280. и 281. Законика о кривичном поступку, подносим

КРИВИЧНУ ПРИЈАВУ

ПРОТИВ:

1. [REDACTED], представника посматрача Центар за европске вредности
2. [REDACTED] представника посматрача Институт за европске слободе

Због постојања основа сумње да је, у својству представника посматрача, овлашћених за посматрање рада бирачког одбора на бирачком месту број 35, под називом бирачког места Читаоница месне заједнице, Трнавац, Зајечар, способни да схвате значај својих дела, свесни својих дела и да су иста забрањена те хтели њихово извршење,

утицали на рад бирачког одбора на недозвољени начин у току изборног дана, а посебно приликом пребројавања гласова и затварања бирачког места, и давали инструкције бирачком одбору

чиме би извршили кривично дело

Повреда права гласања из члана 155. став 1. Кривичног законика

Образложење

I

Дана 8. јуна 2025. године у Зајечару су одржани избори за одборнике Скупштине града Зајечара односно локални избори, у току којих су се Осумњичени налазили на бирачком број 35, под називом бирачког места Читаоница месне заједнице, Трнавац, Зајечар, у својству представника посматрача испред акредитованих посматрача удружења Центар за европске вредности и удружења Институт за европске слободе. На бирачком месту су се, током спровођења гласања, налазили чланови бирачког одбора, акредитовани посматрачи и бирачи.

Осумњичени [REDACTED] и Осумњичени [REDACTED] током изборног дана утицали су на рад бирачког одбора на недозвољени начин, непрекидно дајући инструкције члановима бирачког одбора, а посебно противправно утичући у поступку бројања гласова, на начин што су утврђивали који су гласачки листићи важећи, а који нису. Тврдили су да су три гласачка листића неважећа, а акредитовани представник

посматрача Грађани на стражи, [REDACTED] тврди да је један та три гласачка листића био важећи.

Према члану 166. Закона о избору народних посланика, орган за спровођење избора дужан је да представнику акредитованог посматрача омогући да несметано посматра сваку изборну радњу, без учешћа у раду органа за спровођење избора. Овом одредбом улога посматрача се изричито ограничава искључиво на пасивно, неутрално и ненаметљиво посматрање изборног процеса, без овлашћења да се утиче на његов ток или учествује у одлучивању и раду изборне администрације. У складу с тим, члан 168. истог закона прописује негативне обавезе посматрача, изричито забрањујући било какво ометање изборног процеса, вршење утицаја на бираче, чланове изборних органа или друге посматраче, као и сваки облик политичког деловања. Посматрачи су дужни да поступају неутрално, уз поштовање закона и изборне процедуре и да не нарушавају ток изборних радњи.

Свака радња којом се прекорачују ова законом утврђена овлашћења и забране, као што је давање инструкција члановима бирачког одбора, притисак на председника одбора или покушаји притисака на друге посматраче ради њиховог удаљавања, представља недопуштено учешће у изборном процесу и грубо кршење одредби изборног законодавства.

С наведеним у вези, постоји основ сумње да су Осумњичени, злоупотребом статуса акредитованог посматрача, радњама присиљавања и притиска, на противправни начин, ометали изборни процес, и тиме онемогућавали грађанима пуно и мирно остваривање права гласа односно бирачког права, на начин да су директно утицала на рад бирачког одбора и вршили притисак на друге учеснике изборног поступка, како чланове одбора тако и друге акредитоване посматраче, с циљем да се они онемогуће у вршењу својих дужности. Као последица наведеног поступања створена је атмосфера страха, конфузије и ометања, што је непосредно угрозило слободно и несметано остваривање права гласа грађана, као и правилност самог процеса гласања.

Постоји основ сумње да су Осумњичени поступали са директним умишљајем, у смислу да су, по природи свог положаја посматрача, били свесна забрањености свог деловања, свесну да немају овлашћење да утичу на рад изборне администрације, као и да таквим понашањем крше изборне прописе и нарушавају права грађана, али су, упркос томе, хтели извршење наведених радњи, са циљем да наруше нормалан ток изборног процеса и онемогуће равноправно учешће свих посматрача, уз свест о последици у виду повреде права гласа грађана односно изборног права.

С обзиром на све наведено, постоји основ сумње да су радњама описаним у овој кривичној пријави Осумњичени остварили како објективни, тако и субјективни, елемент бића кривичног дела, тиме што су на противправни начин, уз постојање свести и намере, ометали и онемогућавали друге у вршењу права гласања, из чега произлази да су се стекла сва битна обележја кривичног дела Повреда права гласања из члана 155. став 1. Кривичног законика.

II

Подносилац кривична пријаве предлаже да надлежно јавно тужилаштво:

- Испита улогу и одговорност представника посматрача [REDACTED] и [REDACTED]
- Узме изјаву сведока [REDACTED], представника посматрача Грађани на стражи, контакт телефон: [REDACTED]
- Узме изјаве од председника бирачког одбора, заменика председника и чланова бирачког одбора
- Изврши увид у следећи материјал: записник о раду бирачког одбора на спровођењу гласања на изборима за одборнике Скупштине града Зајечара, записник о посматрачима рада бирачког одбора на спровођењу гласања на изборима за одборнике Скупштине града Зајечара и овлашћења домаћих посматрача за посматрање рада органа за спровођење избора за одборнике Скупштине града Зајечара расписаних за 8. јун 2025. године за удружење Центар за европске вредности, удружење Институт за европске слободе и удружење Грађани на стражи, као доказе о својству и присуству Осумњичених и сведока
- Предузме све потребне мере ради покретања кривичног поступка против Осумњичених
- Обавести подносиоца кривичне пријаве о предузетим радњама

У Београду, дана 8. јула 2025. године

Подносилац пријаве - за удружење ЦРТА

Раша Недељков